

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-660

15.6.2026

If Skadeforsikring NUF

Motorvogn

Endring av bonus som følge av foreldelse.

Da sikrede tegnet bilforsikring, opplyste hun at hun hadde hatt 75 % bonus hos tidligere foretak. Foretaket matchet bonusen, men tok forbehold om nedjustering til 60 % dersom oppgitt bonus avvok fra faktisk bonus i tidligere foretak. Det tidligere foretaket opplyste at tidligere bonus hadde vært 70 %, men at denne var foreldet. Foretaket nedjusterte dermed bonusen til 60 %, under henvisning til foreldelse og det inntatte forbeholdet. Sikrede anførte at forbeholdet ikke nevnte noe om foreldelse, og at foreldelsesloven ikke gjaldt på bonusordninger. Sikrede mente også at endringer i bonus og premie ikke var blitt tilstrekkelig informert om. Foretaket anførte at forbeholdet om nedjustering omfattet foreldelse, at slik foreldelse av bonus var standard bransjepraksis, og at denne informasjonen var tilgjengelig på foretakets nettsider. Nemndas flertall kom til at foretaket kunne endre bonusen, og viste til at uttrykket «faktisk bonus» i forbeholdet i avtaleteksten, måtte referere til den bonusen sikrede faktisk hadde i tidligere foretaket på nytegningstidspunktet.

Saksfremstilling

Saken gjelder endring av bonus for bilforsikring.

Sikrede tegnet bilforsikring gjeldende fra 18.7.25 hos foretaket. Hun oppga under tegning at hun hadde hatt 75 % bonus hos foretak A, og ble derfor registrert med 75 % bonus.

Forsikringsbeviset anga under overskriften «Betingelser for denne forsikringen»:

Bonus for bilforsikringen

Du har 75% bonus, på 1 året. Du vil oppleve bonustap ved første skade.

Ved tegning av motorvognforsikring, innhenter selskapet rutinemessig bonusopplysninger fra tidligere forsikringsselskap. Forsikringsavtalen du har inngått med selskapet, er gitt med det forbehold at dine opplysninger om bonus i annet selskap, bekreftes fra ditt tidligere forsikringsselskap.

Dersom oppgitt bonus avviker fra faktisk bonus i tidligere selskap, vil vi justere bonus i samsvar med de opplysninger som mottas. Du vil deretter motta nye forsikringspapirer hvor riktig bonus og riktig pris fremgår.

Foretaket innhentet bonus fra foretak A, men ettersom denne var foreldet, ble bonusen nedsatt til 60 %. Forsikringsavtalen og betalingsplanen ble oppdatert umiddelbart, herunder med forhøyet forsikringspremie. Endringen av bonus og forsikringspremie ble tilbakedatert til datoen da forsikringen ble tegnet, altså 18.7.25. Sikrede ble informert om dette på SMS 24.10.25.

Sikrede tok umiddelbart kontakt med foretaket og henviste til deres nettsider, hvor det fremgikk at foretaket matchet bonusen hvis forsikringstaker hadde høyere bonus i et annet foretak. Det sto ingenting om noen treårsperiode. Sikrede videresendte også e-post fra foretak A, hvor det sto:

Som avtalt finner klager vedlagt skadehistorikk.

Bekrefter også at ... pr 17 01 2020 hadde 70 % 1. år på [registreringsnummer].

Denne bonusen er nå foreldet.

Sikrede klaget samme dag til Finansklagenemda.

Foretaket forklarte 6.11.25 at dersom man er uten bil i tre år, mister man opparbeidet bonus, som igjen betyr at bonus foreldes etter tre år. Det ble vist til informasjon gitt på foretakets nettside. Sikrede hadde ikke hatt andre forsikringer hos foretaket og derfor ikke utvidet foreldelsestid på bonusordningen.

Sikrede krever at bonus settes til minst 70 %, fordi hun kan dokumentere tilsvarende bonus hos foretak A fra 2020. Foreldelsesloven gjelder ikke for slik bonusordning og bonus kan derfor ikke foreldes. Foreldelse er dessuten urimelig og i strid med forsikringsavtaleloven § 8-1 og Finansklagenemndas praksis. Videre sto det ingen steder at bonus foreldes etter tre år. Tvert imot har foretaket opplyst om at det matcher bonus fra annet foretak hvis man bytter til foretakets forsikring. Videre har sikrede tidligere hatt bilforsikring hos foretaket. Denne informasjonen må foretaket ha, og sikrede skal derfor ha høyere bonus.

Sikrede har også anført at forsikringsavtalen, bonusen og forsikringspremien ble endret uten forvarsel eller begrunnelse. Sikrede har ikke gitt feil opplysninger eller hatt noen skader på bilen.

Sikrede bestride også foretakets fakturering av premie. Foretaket opplyste kun muntlig om økningen av forsikringspremien, samt krav om betaling for perioden helt tilbake til tegningsdato. Sikrede har fått fakturaer med ulike månedlige betalingskrav, uten noen forklaring på hvorfor beløpene er ulike. Det er svært uklart hva som er ordinær premie, hva som eventuelt er etterbetaling og hvilke perioder sikrede angivelig må betale for. Sikrede har ikke hatt en reell mulighet til å betale korrekt beløp, grunnet manglende fakturering, hyppige avtaleendringer og motstridende beløp har gjort det umulig å forstå hva, når og hvorfor sikrede skal betale.

Foretaket anfører at korrekt bonus er 60 %, som er avtalt startbonus. I forsikringsavtalen utstedt 18.7.25 tok foretaket forbehold om justering av bonus. Ettersom bonusen fra foretak A var foreldet, nedjusterte det bonusen i henhold til avtalen. Da foretaket justerte bonus, avtale og premie 24.10.25, ble sikrede skriftlig informert om endringene. Avtale og betalingsplan ligger også tilgjengelig på «Mine Sider» og e-faktura varsles direkte via banken.

Når det gjelder betaling, anfører foretaket at for den første avtalen (av 18.7.25), skulle betalingen deles på de resterende elleve månedene av forsikringsperioden. Da avtalen ble endret (24.10.25) ble beløpet økt, samt at resterende betalinger kun skulle fordeles de resterende åtte månedene. Sikrede avskiltet bilen 15.12.26, forsikringen ble endret igjen, og ny premie og betalingsplan ble sendt ut. Bilen ble påregistrert 22.1.26 og avtalen fornyet, og premie ble oppjustert. I tillegg var det en faktura som ikke ble betalt. Følgelig ble betalingsplanen endret igjen. Sikrede ble skriftlig informert om alle endringer og all informasjon var tilgjengelig på «Mine Sider».

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket

1. kunne justere bonusnivået på bilforsikringen og
2. har gitt tilstrekkelig informasjon om betalingsplanen og denne er korrekt angitt.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

1. Justering av bonus

Sikrede bestrider at foretaket kan justere bonusen på bilforsikringen fra 75 % til 60 %.

En forsikringsavtale er bindende, og foretaket kan ikke ensidig justere bonus uten å ha tatt forbehold om slik endring hvis opplysningene bonusen bygger på viser seg å være uriktig, jf. bl.a. FinKN 2026-211 og 2024-539.

Forsikringsbeviset angir:

Bonus for bilforsikringen

Du har 75% bonus, på 1 året. Du vil oppleve bonustap ved første skade.

Ved tegning av motorvognforsikring, innhenter selskapet rutinemessig bonusopplysninger fra tidligere forsikringsselskap. Forsikringsavtalen du har inngått med selskapet, er gitt med det forbehold at dine opplysninger om bonus i annet selskap, bekreftes fra ditt tidligere forsikringsselskap.

Dersom oppgitt bonus avviker fra faktisk bonus i tidligere selskap, vil vi justere bonus i samsvar med de opplysninger som mottas. Du vil deretter motta nye forsikringspapirer hvor riktig bonus og riktig pris fremgår.

Ordlyden tilsier at sikrede i utgangspunktet hadde 75 % bonus, men at foretaket tok forbehold om at opplysninger om bonus var korrekt oppgitt og i samsvar med bekreftelse fra tidligere foretak. Det er også uttrykkelig opplyst om at dersom bonus er feilaktig oppgitt, vil foretaket justere bonus i tråd med mottatte opplysninger, og sikrede ville motta nye forsikringspapirer med korrekt bonus og pris.

Sikrede opplyste at hun hadde 75 % bonus fra tidligere foretak. Da foretaket innhentet opplysninger om bonus fra det tidligere foretaket, fremgikk det at sikrede hadde hatt 70 % bonus. Utfra forsikringsavtalens forbehold, kunne foretaket dermed nedjustere bonusen fra 75 % til 70 %.

Bonus fra tidligere foretaket var aktiv i 2020, altså fem år tidligere. Tidligere og nåværende foretak er enige om at bonusen dermed ifølge bransjepraksis var foreldet. Bonusordningen er skapt i bransjepraksis, som også må kunne fastlegge regler for hvordan bonus beregnes, herunder at bonus foreldes ved ikke bruk i en viss periode. Flertallet forstår bransjepraksis slik at sikrede ikke ville oppnådd bonus på 70 % ved ny forsikring i tidligere foretak.

Sikrede er ikke bundet av bransjepraksis. Spørsmålet er derfor om forbeholdet i bonusklausulen gir grunnlag for å ta hensyn til denne foreldelsen. Ordlyden i bonusklausulen gir foretaket rett til justering «Dersom oppgitt bonus avviker fra faktisk bonus i tidligere selskap». Flertallet mener uttrykket «faktisk bonus» må referere til den bonusen sikrede faktisk hadde i tidligere foretak på nytegningstidspunktet. Overføring av bonus som sikrede ikke kunne påberope seg på nytegningstidspunktet ville gi sikrede en helt tilfeldig fordel som flertallet mener det ikke er grunnlag for. Når bonus på 70 % på dette tidspunktet er foreldet, må nytegnende foretak kunne justere bonus ned til 60 %.

Når det gjelder premieberegning og betalingsplan, innebærer forbeholdet i avtaleteksten at foretaket kan endre disse i samsvar med endret bonus og tilbakedatere denne til opprinnelig tegningsdato, 18.7.25. Finansklagenemnda har ikke mandat til å overprøve foretakets premieberegning.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet mener klager må gis medhold.

Mindretallet mener at bonusen må settes til 70 %, da dette er i tråd med avtalen mellom klager og foretaket. Når bonusen klager oppga til foretaket viste seg å avvike fra faktisk bonus i tidligere selskap, kunne foretaket justere bonusen i tråd med dette.

Mindretallet mener at foretaket ikke kan få medhold i at oppnådd bonus på 70 % i det tidligere foretaket nå er foreldet. Avtalens ordlyd må forstås slik at justeringen kan skje i samsvar med den bonusen klager faktisk hadde i sitt tidligere foretak da hun var kunde der. Mindretallet kan ikke se at det i avtalen er inntatt et forbehold om at denne bonusen foreldes etter tre år. Et slikt forbehold må fremgå på en klar og forståelig måte dersom det skal gjøres gjeldende overfor en forbruker, jf. forbrukeravtaledirektivet (93/13/EØF) artikkel 5.

Foretaket hadde dermed ikke anledning til å justere bonusen til 60 %, og riktig bonus vil være 70 %. Klager har som en følge av dette anledning til å kreve erstatning for det beløpet som er innbetalt for mye som følge av at foretaket satte bonusen for lavt. Ettersom jeg er i mindretall, går jeg ikke nærmere inn på beløpets størrelse.

Mindretallet mener klager må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).